

YALOVA'NIN
KÖY VE BELDELERİ:
TEŞVİKİYE

UNUTULAN
MESLEKLER:
SEDEFKARLIK

SİZCE KAÇ TÜRK
FİRMASI DÜNYAYA
BEDEL?

GEÇ ANTİK
DÖNEMDE
YALOVA: **PYTHIA**
THERMAE'DE BİR
BAŞMELEK

YALOVA
TİCARET VE SANAYİ
ODASI DERGİSİ

SAYI: 8

3 AYDA BİR YAYINLANIR
ÜCRETSİZDİR

226

Dosya:

Lojistik

Sektör:

Yol Ekonomisi

Yalova Ticaret ve Sanayi Odası
Adına Sahibi:
Celal Özel

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü:
Taner Eriş

Yayın Kurulu:
A. Başol Haraç
M. Birol Özşümer
Nusret Karaalioğlu

Sanat Yönetmeni:
Kemal Öktem

Dokümantasyon:
Hande Güngörür
Necat Rüzgar

Yönetim Yeri:
Dere Sokak No: 14, 77100 Yalova
Tel: 0226-814 12 24
Faks: 0226-812 17 82
www.ytso.org.tr

Yayın Türü:
Yaygın süreli

Baskı Yeri ve Tarihi:
İstanbul Ağustos 2012

Grafik yapım:
ART Araştırma Reklam ve
Tasarım Hizmetleri Ltd. Şti.
Tel: 0212-251 5210

Baskı ve Renkayırım:
Doruk Grafik San. ve Tic. Ltd. Şti.
Yüzyıl Mah. Matbaacılar Sitesi
5.Cad. No:44 Bağcılar İstanbul
Tel: 0212- 629 01 26

Abonelik İçin:
Yalova Ticaret ve Sanayi Odası
Dere Sokak No: 14 P.K.77100 Yalova
Telefon: 0226 814 12 24
Fax: 0226 812 17 82
www.ytso.org.tr
0226@ytso.org.tr

0226'da yer alan yazılar kaynak gösterilerek kısmen veya tamamen yayımlanabilir.
0226'da yer alan yazılar, aksi belirtilmedikçe YTZO'nun resmi görüşünü yansıtmaz. İmzalı yazılarda belirtilen görüşler sadece yazarlarına aittir.
0226 dergisi üç ayda bir yayımlanır. 3000 adet basılır. Dergi ağırlıklı YTZO üyeleri ile özel seçilmiş adreslere gönderilir. Abonelik taleplerinin verilen adrese yapılması gerekmektedir.

İçindekiler

SUNUŞ:

YTZO YÖNETİM KURULU BAŞKANI **5**

YTZO MECLİS BAŞKANI **7**

YTZO'DAN HABERLER **8**

İLÇELERDEN HABERLER **33**

DOSYA: LOJİSTİK **38**

SEKTÖR: YOL EKONOMİSİ **52**

UNUTULAN MESLEKLER: SEDEFKARLIK **63**

YALOVA'NIN KÖY VE BELDELERİ: TEŞVİKİYE BELDESİ **66**

GEÇMİŞTEKİ BAŞKANLARIMIZ: GÜRBÜZ YILMAZ **70**

EKONOMİ: ANADOLU, GÜMRÜK BİRLİĞİ'NE
GİREMEMİŞTİR **71**

KÜLTÜR-SANAT: GRI SANAT TİYATROSU **72**

TARİH: PYTHIA THERMAE'DE BİR BAŞMELEK **74**

KARİYER: SİZCE KAÇ TÜRK FİRMASI DÜNYAYA BEDEL? **78**

SAĞLIK: SAĞLIKLI YAŞAMIN TEMELİ **80**

HUKUK: 6273 SAYILI KANUN: ÇEK KANUNU'NDA
DEĞİŞİKLİK **81**

KOSGEB DESTEKLERİ: AR-GE, İNOVASYON VE
ENDÜSTRİYEL UYGULAMA DESTEK PROGRAMI **82**
KORU AĞAÇ İŞLERİ
SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ **83**

EKONOMİ BAKANLIĞI DESTEKLERİ: 2010/8 ULUSLARARASI
REKABETÇİLİĞİN GELİŞTİRİLMESİ DESTEĞİ **84**

BİLİŞİM: CIO'LARIN GELECEĞİNİ ETKİLEYECEK 10 TEKNOLOJİ
TRENDİ **85**

ÜLKE MASALARI: KOSOVA **86**

FUARLAR: **88**

6273 Sayılı Kanun: Çek Kanunu'nda Değişiklik

Yrd. Doç. Dr. Serdar Acar
Yalova Üniversitesi

14.12.2009 tarih ve 5941 sayılı Çek Kanunu'nda değişiklik yapan 6273 sayılı Kanun, 31.01.2011 tarihinde TBMM'de kabul edildikten sonra, 03.02.2012 tarih ve 28193 (Mük) sayılı Resmî Gazete'de yayımlandı ve aynı tarihte yürürlüğe girdi. Değişiklik; bankaların ve karşılıksız çekten hakkında işlem yapılmış kişilerin lehine, alacaklıların ise aleyhine hükümler içeriyor.

Adli para cezası (hapis) kaldırıldı:

Bilindiği gibi, bir çek için "karşılıksız işlemi yapılmasına sebep olan kişiye", çekin karşılıksız kalan kısmına kadar ve 1.500 günü aşmamak üzere, "adli para cezası" veriliyordu. Adli para cezasının özelliği, ödenmediği takdirde hapis cezasına çevrilmesidir. Çek bedeli faiziyle birlikte ödendiğinde ise, her aşamada, bu ceza düşüyordu. Böylece alacaklı, çeki düzenleyen gerçek kişiyi, veya şirket çeklerinde şirket yöneticilerini, hapis tehdidi ile zorlayarak çekin tahsilini sağlayabiliyordu. Diğer taraftan, bu, kişinin Adli Sicil Kaydı'nda da görünüyordu. Bu düzenleme kaldırılmıştır; bundan böyle adli para cezası verilmeyecektir.

Değişiklik gerekçesi; "hiç kimsenin sözleşmeden doğan bir borcu yerine getirmede için özgürlüğünden yoksun bırakılamayacağı" yönündeki, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi 4 Nolu Ek Protokolü ile Anayasamızın 38. maddesidir. Hatırlanacağı gibi, bu hüküm Anayasa'ya 2001 yılında girmiş, o zamanda beri de çeki dair her kanun değişikliğinde tartışılmıştı. Fakat TBMM, en son 2009 yılında karşılıksız çek için adli para cezası koymakta sakınca görmemiş, 2011 yılında da bu kez Anayasa Mahkemesi adli para cezasının Anayasa'ya aykırı olmadığına karar vermişti. Görünüşe göre, ekonomik kriz ve karşılıksız çekten dolayı işlem yapılan kişilerden gelen baskılar, bu kararda etkili olmuştur.

Çek düzenleme ve çek hesabı açtırma yasağı değiştirildi:

Bilindiği gibi, bir çek için karşılıksız işlemi yapıldığında, bazı kişiler için "çek düzenleme ve çek hesabı açtırma yasağı" konuyor, çek ödeninceye veya şikâyet geri alınıncaya kadar bu yasak sürüyordu. Yasaklı kişilerin listesini Merkez Bankası tutuyor, bu konuda bankaları bilgilendiriyordu. Bu devam etmektedir; fakat bazı değişiklikler yapılmış ve önemli sınırlamalar konmuştur.

Yasaklılık kararı, artık Cumhuriyet Savcılığı tarafından verilecektir; zira adli para cezası kalktığı için artık ceza yargılaması yapılmayacaktır. Bu kararın Merkez Bankası'na ve oradan da bankalara bildirilmesinde bir değişiklik yoktur.

Yasaklılık kararı ancak hamilden gelen "talep üzerine" verilir; talep olmazsa verilmez. Bu talep de "6 ay içinde" yapılmalıdır; yoksa dikkate alınmaz. Bu sınırlama yenidir.

Yasaklılık kararı, "çek hesabı sahibi" gerçek veya tüzel kişiler için verilir. Bu da yeni bir sınırlamadır. Zira eski düzenlemeye göre; "çeki düzenleyen", "adına çek düzenlenen" ve "çek karşılığını

bankada bulundurmayan" kişiler için veriliyordu. Şirketlerde, çek karşılığını bankada bulundurması gereken kişiler ise, onun yöneticileri idi. Dolayısıyla, bir çek yaprağı için birden fazla kişiye yasaklılık kararı verilebiliyordu. Yeni düzenleme karşısında, karşılıksız çıkan bir şirket çeki için, yalnızca o şirket hakkında yasaklılık kararı verilecektir. Eski düzenlemede, yasaklılık kararı; (i) çekin ödenmesi, veya (ii) şikâyetin geri alınması durumunda siliniyordu. Bu yine devam etmektedir. Fakat yeni yapılan ilaveye göre; çek ödenmese ve şikâyet geri alınmasa bile, son kayıttan itibaren 10 yıl geçmişse Merkez Bankası bu yasaklılık kaydını kendiliğinden siler.

Bankaların sorumluluğu:

Bilindiği gibi, karşılıksız her çek yaprağı için, bankalar azami 600 TL tutarında ödeme yapmakla yükümlü idi. Bu tutar 1.000 TL'ye çıkarılmıştır. Fakat önemli bir sınırlama konmuştur. Bankanın sorumluluğu "çekin baskı tarihinden itibaren 5 yıl" sonra biter. Dolayısıyla, 5,5 yıl önce basılmış bir çekin karşılıksız çıkması durumunda, banka 1.000 TL ödemez. Bundan sonra, her çek yaprağı üzerinde "baskı tarihi" de yer alacaktır. Bu nedenle, eski çek defterleri toplanarak yenileri verilecektir. Bankaların geri verilmeyen eski çek defterleri için sorumluluğu 30.06.2018 tarihine kadar devam edecektir.

İleri düzenleme tarihli (vadeli) çekler:

Türk Ticaret Kanunu uyarınca çeki vade konulamaz; düzenlendiği günün tarihi atılır ve 10 gün içinde karşılığı tahsil edilir. Fakat ticaret hayatında çok uzun süredir çeklere düzenleme tarihi olarak ileri tarih atılarak "fiili vade" konduğu da gerçektir. 2009 yılında, ileri düzenleme tarihli çeklerin düzenleme tarihinden önce bankaya ibraz edilemeyeceği kabul edilerek, bu fiili vade TBMM tarafından ilk defa tanınmıştı. Bu 31.12.2011 tarihine kadar sürecek geçici bir tanıma idi. Yeni düzenleme ile bu tarih 31.12.2017 tarihine uzatılmıştır. Dolayısıyla, bu tarihe kadar, ileri tarihli çekler üzerinde yazılı düzenleme tarihinden önce bankaya ödeme için ibraz edilemeyecektir.

Müracaat hakları:

Türk Ticaret Kanunu'nun 726. maddesi uyarınca, hamilin kendinden önceki cirantalara veya çeki düzenleyene karşı dava veya takip açması (müracaat hakkı) için uygulanacak süre 6 aydır. Cirantaların müracaat hakları için de süre yine 6 aydır. Yeni Türk Ticaret Kanunu'nun 814. maddesinde de, bu süreler korunmuştur. Fakat 6273 sayılı Kanun, her iki süreyi de "3 yıla" çıkarmıştır. Böylece, (Mevcut) TTK, m726 ve (Yeni) TTK, m.814'ü değiştirmiştir.

Hamile yazılı çek yaprağı kullanmadan hamiline çek düzenleme:

Hamile yazılı çek düzenlemek için bu amaçla hazırlanan özel çek defterleri yaprağı kullanmak gerekiyor, örneğin emre yazılı çek yaprağındaki "emrine" kaydını çizip "hamiline" kaydı koymak yasaklanıyordu. Buna aykırılık ise, her bir yaprak için "1 yıla kadar hapis" gerektiriyordu. Bu yaptırım kaldırılmış, yerine 300 ilâ 3.000 TL idari para cezası kabul edilmiştir.

Af düzenlemesi:

Bilindiği gibi, çeki dair her kanun değişikliğinde, karşılıksız çekten dolayı o güne kadar hakkında cezai işlem başlatılmış/yapılmış kişiler için af çıkarılması, adet haline gelmiştir. 6273 sayılı Kanun'da da böyle yapılmıştır. Açıklanan lehe hükümler, henüz işlem başlatılmamış çekler ile işlem başlatılmış ve Savcılık, Mahkeme ve Yargıtay aşamasında bulunan bütün çekler için uygulanır.